

Székesly Nép

Előfizetési díj:

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
Fél évre	— — —	14.40 Pengő
Egész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOS:
JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 59.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Miniszterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

Mi az oka a tanítóhiánynak?

(Lapunk egyik elmúlt számában foglalkoztunk a tömeges tanítóhiány kérdéseivel. Az alábbi cikket a „Tiszántul”-ból vettük át. A cikk világosan rámutat a tanítóhiány okaira.)

Aki ismeri a magyar életet, tudja, hogy falvainkon a városaink külterületein nagy a tanítóhiány. A közigazgatás terén is ugyanerről panaszkodnak, de ott talán mégse olyan kirívó ez, mint a tanítók között. Hivatalos nyilatkozatok is elhangzottak már ebben a kérdésben, átképző tanfolyamokkal akarták a bajon segíteni, azonban mindez csak pillanatnyi segítség volna, a baj sokkal mélyebb eredetű.

A néhány év előtti viszonyokra visszagondolva, ha nem nézünk a kérdés mélyére, szinte érthetetlennek látszik a dolog. Hiszen akkor állástalan tanítókról beszéltek, akiket ezerszámra tartottak nyilván. Most pedig iskolákról, amelyekbe tanító kellene.

A baj okai szerintünk a következők: Trianon után nagyon sok magyar tanítónak el kellett menekülnie az új határok elől régi munkahelyéről. Ezeknek a csonkaország volt kénytelen munkát, kenyeret adni. Így ezzel is sok Trianon után végzett fiatal tanító, tanítónő elől bezárult a lehetőség, hogy álláshoz jussanak. De a csonkaország méreteihez képest túlsok képző ontotta az újabb tanítókat. Ezek éveken keresztül kísérleteztek, hogy álláshoz jussanak. Végül is lemondva minden reményről, az élet más területein helyezkedtek el. Ezt annál könnyebb szívvel tették, mert közben rájöttek, hogy a magyar életnek a legnehezebb ígát vonó és a legrosszabbul fizetett munkásai.

De az 1930-as évek kezdő tanítóinak még egy nagy kiábrándulásban volt részük. Akkor érte el a tanítóság a látványos legnagyobb vívmányát. Azt, hogy egyrészt harmincötévi szolgálat után bejutott a hetedik fizetési osztályba. De ugyanakkor vezették be az államnál a helyettes tanítói rendszert is, ami viszont azt jelentette, hogy a kezdő tanítók öt, hat, sőt hét évig is mint helyettesek működtek tíz hónapon át kapott havi 95, a későbbben álláshoz jutottak pedig csak 75 pengő fizetésért, a nyári hónapokra pedig jó, ha néhány pengő segélyt kaptak. Az öt, hat, vagy hét év után jött a segédtanítónak való kinevezés, amely két évre annyiban javított az állami tanítók helyzetén, hogy most már nyáron is kapott fizetést. De csak ennek a két évnek az elteltével jutott abba a helyzetbe, hogy bekerüljön, mint rendes tanító a tanítói státusba, tehát a tizenegyedik fizetési osztály harmadik fokozatába. Ezek szerint van olyan állami tanító, akinek kilencévi szolgálata az előlépése szempontjából semmit se számít. Ha most azokat összehasonlítjuk a községeknél,

Egyidejűleg indul meg az általános támadás Keleten és Észak-Afrikában

Papen sürgősen Berlinbe utazik, a berlini török nagykövet Isztambulba érkezett

Kiéleződött a török—angol viszony

MEGKEZDÜDÖTT A NAGY JAPÁN TÁMADÁS ÉSZAK-BURMA ELLEN

Japán bombatámadást várnak Csungkingban — India véleménye: Churchill terve elfogadhatatlan — Mac Arthurnak 20 hadosztályra, ezer repülőgépre és 50 tengeralattjáróra lenne szüksége Ausztrália megvédésére

Tokió, március 20. (NTI) A tokiói Nisi Nisi a timorszigeti harcokról írva megállapítja, hogy azok befejeződtek. A japánok 1200 foglyot ejtettek, 380 csónakot, 90 gépkocsit, harckocsit, páncélcso-

Sangháj, március 20. (Budapesti Értesítő) A japán csapatok Dél-Burma meghódítása után megkezdtek támadásukat Észak-Burma ellen. Ez az új japán támadás megtisztítja Burmát az angol szászoktól és megnyitja az utat az India elleni támadáshoz.

NÖVEKSZIK AUSZTRÁLIA ELÉGEDETLENSÉGE

Stockholm, március 20. (Stefani) Az ausztráliai nép elégedetlensége az anyaországgal szemben szüntelenül fokozódik. Az ausztráliaiak teljesen elvesztették bizalmukat a brit birodalom katonai rendszerében.

MAC ARTHUR KALANDOS UTJA

Stockholm, március 20. (NTI) Ausztráliai értesülés szerint Mac Arthur tábornok versenymotorcsónakon menekült el Balanga szigetéről. Az őserdőkkel borított parton kötött ki és innen légi uton folytatta menekülését.

vagy felekezeteinél velük egyszerre kezdett tanítókkal, akik már működésük második évében a rendes státusba kerültek, nyári koplalásukat nem is számítva, azt látjuk, hogy ezek másfél fizetési osztállyal vannak előbbre amazoknál. Teleki Pál kultuszministersége alatt megszüntette ezt az antiszociális rendszert és két év alatt most már az államiak is rendes tanítókká lesznek. Azonban a régebbiekről, akiket ez a méltánytalanság ért és akik ennek súlyát még most is nyögik, vagy megelégedeztek, vagy nem volt már ideje dolgukat elintézni. Ez pedig olyan méltánytalanság a tanítóságnak ezzel a rétegével szemben, hogy minél előbb

Bangkok, március 20. (NTI) A delhii rádió jelentése szerint egész Indiában olyan hírek keringenek, hogy

Indiában és Ceylon szigetén angol és hindu csapatok között összetűzésre került sor.

Ezzel kapcsolatban a rádió kife-

lentette, hogy a valóságban csupán szórványos verekedésekről van szó és a britindiai kormány figyelmeztette a lakosságot, hogy ne terjesszen ilyen híreszteléseket, mert azokat az ellenség eredményesen felhasználhatja.

Wavell és Csangkájsek egymást vádolják

Sangháj, márc. 20. (NTI) Wavell és Csangkájsek, mint azt a Domei-iroda jelenti,

kölcsönösen egymást vádolják a burmai harctéren elszenvedett vereségért.

Wavell hangoztatta, hogy

amire a csungkingi kormány azzal felel, hogy az angol csapatok nem várva be a csungkingi csapatok megérkezését.

megkezdtek a visszavonulást, a csungkingi csapatok nem siettek azonnal a britek megsegítésére,

jóvá kell tenni. Ha rögtön megteszük, akkor sem kapnak kárpótlást átnyomorgott éveikért!

Nem csoda, ha ezeket látva a flatalabb tanítói nemzedék, más pályákon igyekezett elhelyezkedni és a tanítóképzők növendékei egyre fogytak. Utána jöttek az újabb jelszavak. A tanítóképzés színvonalának emelése, liceum, főiskolai foku tanítóképző. Mindez nagyon szép, hasznos és kíváncsú is lett volna, ha ugyanakkor arról is beszélnek, hogy a tanítói fizetéseket a mai köztisztviselők legalacsonyabb fokáról megfelelően rendezik. Erről azonban nem volt szó és az új típusú tanítóképzőbe még kevesebben

jártak, mint ahányan az utolsó években a régi rendszert. A bajon azonban már ez se tud segíteni, mert az ifjúságból kihalóban van a tanítói hivatás szeretete, aminek legfőbb oka, hogy ma könnyen el tud helyezkedni kevesebb munkát igénylő és nagyobb jövedelmet biztosító pályákon is. És nagyjából ugyanez áll a közigazgatásban is. Amikor arról panaszkodnak, hogy a falusi jegyzők, nem tudnak segíteni a községben, gondolni kell ezeken a csupán kodás helyett mindig megtalálni mindennek az okát. Az okot eltüntetni és akkor a baj is elmúlik. T. B.

A miniszterelnök nagy meglepetéssel támogatja az erdélyi törekvéseket

Bizonytalan időre elnapolták a Ház ülését

Budapest, március 20. A képviselőház ülésén az egyes pártok vezérszónokai foglalkoztak a miniszterelnök kormányprogramjával. Tildy Zoltán a független kisgazdapárt, Mátéffy Viktor a keresztény párt és Bródy András a kárpátaljai képviselők vezérszónoka foglalkozott a kormányprogrammal.

Rassay Károly részletesen foglalkozott a háborúban való részvételünkkel, valamint a belső front biztosításának kérdéseivel. Beszéde alatt a szélső jobboldali képviselők állandóan közbeszóltak, úgyhogy az elnök több képviselőt rendreutasított. Ugyancsak viharos jelenetek közben szólalt fel Payer Károly, a szociáldemokrata párt szónoka is. A heves közbeszólásokra az elnök végül kénytelen volt viharcsengőjét használni és csak úgy állt helyre nagyjából a rend. Kállay miniszterelnök emelkedett szólásra és kérte a pártokat, hogy

ilyen rendkívüli időkben ne tegyék a parlamentet a provokáció színterévé.

Kifejtette, hogy a szociáldemokrata párt nézeteivel nem ért mindenki egyet, de ez nem jelenti azt, hogy a derék munkástömeget, amelyet Payer Károly képviselni vél, lebecsülés érheti. (Az egész Ház lelkesen megőljenezte a magyar munkást.) Rassay Károly beszédére válaszolva a miniszterelnök kifejtette, hogy,

minden erőnket a háborúra kell összpontosítani.

Nem a háború szükségességét és annak borzalmaival kell megemléznünk, hanem azt, hogy minden erővel össze kell fogni, hogy a nemzet megállhassa a helyét. Kállay miniszterelnök ezután köszönetét fejezte ki vitéz Lukács Béla MÉP-vezérnek hűségnyilatkozatáért.

Gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt vezérszónokának beszédére válaszolt ezután a miniszterelnök. Kijelentette, hogy,

az erdélyi különleges törekvéseket is a legnagyobb megértéssel és igyekezettel támogatja majd.

Érdekében áll a legapróbb részleteiben is megtárgyalni az erdélyi kérdéseket és a megoldásukat elősegíteni. Vitéz Imrédy Béla beszédére felelt ezután a következőkben:

— Világnézetek kialakításának idején lehetnek a világnézeteknek apostolai, szószólói, de a magyar nemzetre csak akkor lesz kötelező, egy miniszterelnök és a törvényhozás számára csak abban a pillanatban válik érdekessé,

ha a világnézet mögött a nemzet tömegei állnak.

— Imrédy — mondotta a miniszterelnök — bizonyos sajtónak, személyeknek és pártoknak kiküszöbölését kérte. Vivjünk meg har-

„Vajjon mikor fogjuk leróni tartozásunkat ezen áldott nép, a nyugat megmentője iránt...? (Michelet — a magyarokról.)

cunkat az elmélet, vagy gyakorlati politika síkján.

de ne akarjuk egymást kipusztítani.

Elég emberpusztítás folyt ebben az országban. Hadd mondjam meg egész nyíltan:

a magyar közéletnek nagy,

vesztése, hogy Imrédy Béla nincsen benne az ország munkájában.

Ez nem kedveskedés akar lenni az ő személye felé, ez egy való álláspontnak egy névhez való alkalmazása. Az elvi ellentétek ne állítsák egymással szembe az embereket.

A kisemberek ellátásának kérdése

Ezután Maróthy Károly beszédével foglalkozott a miniszterelnök és kifejtette, hogy Maróthy Károly, a 95. ponttal kapcsolatban egyes részeket elavultnak tart. Tildy Zoltánnak adott válaszában kijelentette a miniszterelnök, hogy a kisemberek ellátásának problémáját különösen megiszivlelendőnek tartja és megoldásuk a lehetőség határára belül van.

Meskö Zoltán beszélt ezután. A családvédelemmel foglalkozott és kérte, hogy a három-négy gyermekes szülők számára a harmadik és negyedik gyermek ingyen való tanítását rendeljék el és nagyobb adókedvezményeket adjanak a sokgyermekes családoknak. Kérte továbbá a földreform nagyobb mértékű végrehajtását.

Csoór Lajos hiányolta, hogy a

Németek és magyarok sikeres hadmozdulata Charkovtól keletre

Berlin, márc. 20. (NTI) A német véderőfőparancsnokság jelentése szerint a Kercs-félszigeten

a bolsevisták ismét nagyobb erővel támadták a német állásokat.

A német csapatok valamennyi támadást visszaverték és eképpen

28 ellenséges páncélost semmisítették meg.

A német légi erő Szabaszpoltól délre elterülő tengerrezen egy ellenséges tartályhajót semmisített meg. A Donec vidékén a bolsevisták megismételték eredménytelen támadásaikat a német állások ellen.

Német és magyar kötelékek sikeresen hajtották végre egy helyi jellegű támadásukat.

Charkovtól keletre visszavetették a bolsevistákat. A támadások a keleti arcvonal több szakaszán is kudarcba fulladtak. A szovjet csütörtökön 62 repülőgépet veszített. Őt német gép nem tért vissza. A francia gyaloghadosztály február 1-től számítva

162 ellenséges páncélost semmisített meg.

A tengelyi légiereje

bombázta Málta-sziget repülőtereit és légvédelmi ütegállásait.

A Földközi-tenger vidékén egy né-

met vadászpilóta század három brit gépet lelőtt és ezzel a háború kezdetétől számítva az ozrodik lőgyőzelmét aratta. Az angol szigetközi tengerrezen német harcigépek elsüllyesztettek egy hatózer tonnás kereskedelmi hajót, két másik közepes nagyságú hajót pedig súlyosan eltaláltak, úgyhogy elpusztulásukkal számolni lehet. A brit légi haderő március 10-től 19-ig terjedő időben 62 repülőgépet veszített.

Felderítő csatározások

Róma, márc. 20. (Stefani) Az olasz fegyveres erő főhadiszállásának 657. közleménye szerint Meghili környékén

felderítő oszlopok csatározása folyt.

Egy olasz vadászpilóta század egy Kurtis-gépet lelőtt, több más gépet pedig

géppuskával eltalált. Erős olasz és német egységek

Venezia, Halfer hadifontossága célpontjait bombázták.

Két brit gépet a földön, a harmadikat pedig légiharcban semmisítették meg.

ROMMEL BERLINBEN

Bázel, márc. 20. (Bud. Tud.) A svájci sajtó nagy figyelmet szentel a tavasszal várható nagy hadmozdulatoknak. Arra következtetnek, hogy egyidejűleg indulnak meg a harcok a keleti és az északafrikai hadszíntereken.

Bázeli lapjelentések rámutatnak arra, hogy több ismert német hadvezér már újból a keleti arcvonalra utazott és Rommel vezérezredes néhány napon át, Németországban való tartózkodásának alkalmával, Berlin utcáin látható volt.

Török részről rendkívül komoly lépésre készülnek Anglia ellen

Ankara, március 20. (NTI) Mint már csütörtökön hivatalosan közölték, az ankarai brit nagykövet meglátogatta a török külügyminisztert és kijelentette, hogy valóban lehetséges Milas város eltávolított brit repülőik által való bombázása. Ezzel kapcsolatban kijelentik, mielőtt a török hivatalos vizsgálat befejeződik és nyilvánosságra kerül, hogy minden kétséget kizáróan a bombázást brit repülőgépek hajtották végre,

török részről rendkívül komoly lépést tesznek.

Törökországban elsősorban arra

hivatkoznak, hogy az angol hadicselekmények során nem most történt meg először a török semlegesség megsértése, nem is szólva

Letartóztattak egy szovjet újságlíró a Papen-ügy miatt

Ankara, március 20. (NTI) A von Papen német nagykövet elleni bombamerénylet ügyének rendőri vizsgálata után a tárgyalást március utolsó napjaiban Ankarában megkezdik. A per tárgyalása nyilvános lesz.

Szófia, márc. 20. (Stefani) Mo-

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkettől 70 fill., jobb 1.20, sz. vegyes fozott 1.40, jobb 2.20, megjobb 2.80. Fehér fozott libatoll 4.20, jobb 5.20, megjobb 6.20, kimondott leminőségű 7.- Fehér fozott 8.50 P-től szállít 5 fillős papírszák csomagolásban bementve utauréttal. Vízvezetőknél 30% kedvezmény. Varga Antal Ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza, Szt. János tér 30.

miniszterelnök nem beszélt a magyar parasztságról. A miniszterelnök erre azonnal válaszolt és hangsúlyozta, hogy mikor a magyar népről beszélt, elsősorban a magyar földművelő testvéreiről szólt.

Ismét Kállay miniszterelnök emelkedett szólásra. Kifejtette, hogy mindig a magyar népről beszél és ezért rendelte el a zsidó birtokok zár alá vételét és jobb közigazgatást követel, hogy a hadbavonultak családjának minden ügyes-bajos dolga jó kezeletbe legyen. Azután köszönetet mondott a kárpátaljai képviselők vezérszónokának.

A miniszterelnököt beszéde után hosszasan ünnepelték. A Ház bizonytalan időre elnapolta ülését. A képviselőház ülése félkettőkor ért véget.

Ugyanez az idő alatt 16 német gép veszett el.

EGY TARTÁLYHAJÓ MEGSEMISÜLÉSE

Berlin, márc. 20. (NTI) Német harcigépek szerdán Szabaszpoltól délre elterülő tengerrezen egy hétezer tonnás tartályhajót megtorpedóztak.

Az eltávolodó repülőgépek több hatalmas robbanást figyeltek meg a tartályhajón és számítani lehet arra, hogy elpusztult.

a Szovjetnek a Fekete-tengeren a török hajók elleni támadásairól.

PAPEN UTAZÁSA

Ankara, március 20. (Bulapesti Értesítő) Von Papen német nagykövet csütörtökön este Isztanbulba utazik, ahonnan nyomban folytatja útját tovább Berlinbe.

rotovot, a Tass Iroda volt szöfia tudósítóját az ankarai rendőrség a vonaton letartóztatta. Hírek szerint azzal gyanúsítják, hogy része volt a von Papen német nagykövet ellen megkísérelt bombamerényletben.

Moszkva, ahol tobzódik az élet és leselkedik a halál

Szőke démon, akinek önműködő pisztoly van a csipőjén
Hová rejtették Lenin mumiáját?

Moszkva, a többmillió orosz főváros a tél folyamán néhány hónapra felszabadult a német nyomás alól. De azalatt az átmeneti idő alatt is, amialatt a város sorsa végérvényesen eldőlt, megszűnt főváros lenni. Egy roppant hadtápterület egyik állomása csupán. Bepillantani a város belső életébe most még kevésbé lehet, mint valaha. Egyedül az angolszász lapok nyújtanak némi tájékozódást a mai Moszkváról és ezeknek a szűkszavú jelentéseknek nyomán igyekszik a Das Reich képet rajzolni az ellenséges fővárosról.

Moszkva, ellenére annak, hogy október óta tizezrével üritették ki a polgári lakosságot, még mindig tulzsfolt. Az elővárosokban kendőkbe bugyolált asszonyok ezrei ássák a lövészárkot. Legtöbbjének künn van a lába és csupasz kézzel kell a farkasordító hidegben dolgoznia. Másutt gyerekek cipelnek nehéz gerendákat, köveket, készítik a barrikádokat. Az asszonyok, gyerekek és a börtönből kirendelt fegyverek komor csoportjaira felfegyverzett örök vigyáznak. Legtöbbjük civil ruhában dolgozik. A belvárosban az asszonyok a havat takarítják el az uttestről, hogy a csapatok és harcikosok könnyebben mozoghassanak. Csak ritkán lehet gépkocsit látni. Az elvéte feltűnő gépkocsik a frontról jönnek, futárok érkeznek a középső frontszakasz főhadiszállására. Szólin egyébként Moszkvában van, de a Kreml üres, a kormány elmenekült Kuibisevbe.

Katonai kiképzés a város közepén

Moszkva terein és a csendesebb utcákban a proletárcsapatok gyakorlatoznak. A kisebb csoportok bukdácsolnak a hóban és céloznak a sajbákra, amelyeket a tüzfalakra aggattak. A civilek, akik történetesen nem gyakorlatoznak, munkások és hivatalnokok idegesen szaladnak végig az utcákon. Részint fanatizáltak, részint begyulladtak, nem egyszer mindkét érzés leri egyébként tompa, fáradt arcukról. Valamennyien izgatottan rohannak, mert elkészni a munkahelyről, egyet jelent a szabotálással. A külföldi lap tudósítók kivétel nélkül megemlítik, hogy milyen ritkán lehet Moszkvában kacagni hallani valakit. Esemény, úgy szólván különjelentésre érdemes például, hogy ma délután 17.20-kor a Kalyevkán kisebb csoport állott és négyperces beszélgetés után hangos bruhahában tört ki. És így tovább. Valószínűleg angol repülők, lengyel idegenlégióárusok, vagy kényelmesebb feladatot betöltő értelmiségek lehettek.

És ez így tart egészen estig. Este visszazsallingóznak az asszonyok a külvárosokba, ahol eláncolják magukat. Hangtalanul négyes sorokban vonulnak haza az alkonyatban — haza, — a fogházba, vagy egy olyan térre, ahol feloldódik a menet, talán egy klubba mennek. A kávéházak és a vendéglők Moszkvában zárva vannak. Helyettük a klubokban a nap minden szakában politikai és katonai továbbképző előadások történnek. És a kioszkokban a revők kigyóvalban várakoznak az esti újságok

megérkezésére, amelyek híreket közölnek az arcvonalról.

Az angol és amerikai lap tudósítók sohasem emlékeznek meg Moszkva élelmiszerellátásáról, bizonyára, mert nagyon lesújtó híreket kellene közölniök. Ehelyett a férfiak és nők szívósságát és áldozatkészségét emlegetik, a minden akadályt legyőző proletár dicsőretét zengik. Közben közebe színes képet nyújtanak a város külsejéről. Természetesen ma már nem emlegetik a moszkvai pályaudvarok mozgalmas benyomásait, a Kreml-városrész festői szépségét. A Kreml-tér, a pályaudvarok félig-meddig romokban hevernek. Lenin mumiáját vagy egy földalatti rejtékhelyre bujtatták, vagy elszállították egy keleti városba. A legsúlyosabb bombapusztítások az ipari negyedben észlelhetők. E kerületet az idegenek elől teljesen elzárták. Amerikai jelentések szerint még az angolszász katonai missziók tagjait sem engedik oda.

A GPU erősebb, mint valaha. Új évjáratokat vonultattak be ide is, ezek vezetik a guerilla-kiképzést és az erősitési munkálatokat. Megszaporodott a megbízható alkalmi feljelentők száma is. Negley Farson angol újságíró írja egy ballet-beszámolója alkalmából. Tökéletességgel, gráciával, szépséggel és erotikával

táncolnak, mint a Romanovok idején. A szünetben az előcsarnokban sétálunk és egy pohár teát kérünk. Egy szép leányt pillantok meg. Ezek az államrendőrség alkalmazottai. Megfigyelek egy szökét. Csodálatos ajkai vörössel vannak kifestve — és önműködő 38-as modellű pisztolyt visel a csipőjén.

Egyébként Moszkvában éjfélről reggel ötig senkinek sem szabad az utcán tartózkodnia. A rendelet ellen vétőket azonnal átadják a hadbírósnak. A legtöbb gyanús embert azonban minden kihallgatás nélkül azonnal agyonlövik.

A mai Moszkva képe nem volna teljes az értelmiségek ábrázolása nélkül, akik a háború viszontagságai között is gyakorolják titkos uralmukat a Szovjetunióban. Ők a bolsevizmus egyházatyái, a lelkiismeret, a szellem GPU-ja. A halálraírárt munkásokat éjszakánként politikai tanfolyamokra kényszerítik. Ők árasztják el őket uszító szölamakkal, amellyekkel újságokban, rádióban, filmekben gyalázzák ellenségeiket. A „Kulturpark”-ban szónoki emelvényt rögtönöztek és a tömegeket a „náci barbársággal” és a szovjet hősiességgel szédítik. Az egész úgy hat, mint egy szabadtéri színpad az expresszionista Tairófi rendezésében.

BCU Cluj / „Aevándorló csillagok” Library Cluj

A szezon főszínházi eseménye, amelyet minden idegennel megnézetnek, a „Mamlock professzor” című emigráns dráma és a „Vándorló csillagok” című színjáték a Zsidó Színházban. A külföldi lap tudósítók

nyomatékosan hívják fel a közfigyelmet arra a „kulturvímányra”, hogy az asszonyok újra festik magukat és lakozzák körmeiket. A „hölgyeknek” a belvárosban különleges manikűr-szalonn áll rendelkezésükre, amely

VARGA MINISZTER:

Félre kell állnia minden iparosnak és kereskedőnek, aki nem áll hivatalos magaslátán

Budapest, márc. 20. (MOT) A Baross Szövetség csütörtöki este rendezett közgyűlésének ünnepélyes záróülésén Hovszky János elnöki megnyitója után Varga József dr. kereskedelem és iparügyi miniszter mondott beszédet. Rámutatott arra, hogy a liberális korszakban a zsidók gazdasági térfoglalása nálunk mintegy hatszorta nagyobb volt, mint akármelyik nyugateurópai országban. Az utolsó négy évben azonban már eljutottunk odáig, hogy hivatalos kormányzati programmal lehetett a magyar élet egész terének és így a gazdasági életnek és kereskedelemnek is kereszténnyé való átépítése. A zsidó törvény a legtöbb helyen majdnem teljesen

kizárja annak a lehetőségét, hogy ma zsidó iparjogcsitványt kapjon.

Kijelentette, hogy állandóan foglalkozik a kereskedelem és az ipar önellátásával a hitelakció keretében kitágításával és újabb hitellehetőségek keresésével. A művelt, széleslátókörű, megfelelő tapasztalatokkal rendelkező kereskedő és iparosgárda

létezésének biztosítására törekszik. Minden eszközzel elő kell segíteni a keresztyén kereskedőosztály érvényesülését, de meg kell akadályozni, hogy a kereskedelem a jó összeköttetésekkel rendelkező nyugdíjas tisztviselők, vagy ezeknek feleségei, illetőleg más olyan emberek kezébe kerüljön, akik alkalmi vállalkozásokkal nem a komoly hivatás alapján állanak, hanem a munka nélkül való meggazdagodás hamis képzetén. A kereskedelemnek meg kell tisztulnia az egyetemes nemzeti érdekeknek megfelelően irányított gazdálkodás kell. Ebben a gazdasági rendben mind a szövetkezeti szervezet, mind az ugynevezett szabad kereskedelem meg kell találja saját területét. Az egyes szakmákban kijelölt kereskedők közül a meg nem felelőket kivonják, ami által lehetővé válik, hogy egy-két éven belül az érdekelt szakmákban csak igazán rátermett kereskedők működnek majd. Az új magyar kereskedőosztálytól fokozott munkát és megértést kér.

Ezután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szólalt fel és hau-

A fás-szakmát érdeklő minden hirt, rendelet, magyarázatot közli

a MAGYAR FAPIAC

Előfizetési ár félévre 16.— P. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest V. Nádor u. 26.

Molotov külügyi népbiztos feleségének az alapítása. Mialatt a hét négy estében háromszáz idegen és szovjet-hivatalnok összehúszva barátnőivel és titkárnőivel a Metropole Hotel szökőkútjainál táncol, a tömeggyűléseken La Pasionaria (Dolores Ibaruri) a vörösök hírhedt agitátorja mond beszédeket. Az amerikai Herminway író tudósítása szerint a spanyol nő a polgárháború idején fiát az arcvonalszolgálat előtt Moszkvába menekítette, miközben a férfiak tizezreit küldötte a vágóhídra. Most is ugyanezt csinálja.

Mint említettük, a kormány elhagyta Moszkvát. Kalinin és társai és az egész komintern a volgamenti Kuibisevbe vonultak vissza. Ez egy ötszázézer lakosú város, négyötöde agyagkunyhó, egyötöde kubai beton. A kormányzat megosztása a két város között nagy nehézségbe ütközik, mert már a város Moszkvától nincs messzebb, mint Hamburg Berlintonól, a vasúti utazás rendszerint öt-hat napig is eltart. A komintern külön villába fészkelte be magát. Itt tanyáznak Dimitrov, Manuilsky, spanyol, angol, lengyel, francia, mexikói cigány és lengyel kalandorok, akik a világtorradalom álmát szövögtetik. Két házalóda a külföldi újságírók alszanak — a padlón. A házak előtt a koldusok ezrei Moszkva és Kuibisev között a kila-koltatottak, a fővárosi paradicsom számkivetettjeinek tizezrei, telve-sen, rongyosan, az éhhalál agóniájában.

Szőrnyű kép.

goztatta, hogy valamennyiünkben a magyar gondolat él és a tökéletes Magyarországot akarjuk. Ezt megvalósítjuk, ha kell a legnagyobb áldozatok árán is.

A MÉP ülése

Budapest, március 20. (MTI) A MÉP csütörtöki esti rendkívüli nagy érdeklődéssel várt heti összejövetelét Szinyei-Merse Jenő alelnök nyitotta meg, aki kifejezte a párt hódolatát a miniszterelnöknek elmondott programbeszédére. A Mindenható áldását kérte Kállay miniszterelnök törekvéseire és munkásságára, a párt nevében pedig biztosította őt nehéz, felelősségteljes munkájában mindenkor támogatásáról. A megjelentek rendkívül meleg ünnepségben részesítették a miniszterelnököt, aki közvetlen, meleg szavakkal köszönte meg az ünneplést.

— A székely megyék a marosvásárhelyi szőlészeti és borászati felügyelőséghez tartoznak. A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége értesíti az érdekelteket, hogy a marosvásárhelyi szőlészeti és borászati felügyelőség működése Maros-Torda, Csík, Háromszék, Udvarhely megyék és Marosvásárhely város területére terjed ki. Az érdekeltek tehát minden szőlészeti és borászati ügyben a marosvásárhelyi szőlészeti és borászati felügyelőséghez forduljanak.

Hírek

Március 27

A hivatalos tavasz első napja. A városka főterén ma mellém szegődött egy hóvirágot áruló fiúcska. Észrevétlenül jött, mint ahogy a tavasz jön: forrón, illatosan és akár akarjuk, akár nem, belopódzik a szívünkbe...

Ott állt a gyerek mellett, a rohanó emberek között, az utca összeolvadó zivajában és úgy panaszos hangon muzsikálta a fülemben:

— Hóvirágot tessék!

Vettem a hóvirágból. Ugy éreztem, hogy ezzel a Tavasz, minden előnyös szépségével az enyém!

A Sétátér irányába lévő romantikusan elhanyagolt utestre kellemesen süt a kora délelőtti, első tavaszi napsugár... A rendőr egykedvűen sétál és a Maros vinyonkodását figyeli... A sétátérnek diák-vendégei vannak. Lányok és fiúk, notórius iskolakerülők. Egyik „fiatalember” a két ismeretlenül egyenlet helyett, a vele szemben ülő 15 és fél éves hölgyemény sávószínű szemét tanulmányozza...

— Jaj, ha ezt jó apánk megtudja! — rémítgeti társait egy rövidnadrágos legény. Kémozdulatából látszik, hogy jóapák nagyon hirtelenkező emberek...

Minderre enyhítő körülmény, hogy Tavasz van! Tavasz, rügyfakadás.

Matróna típus az almáriumhoz és reszkető kézzel letép egy számot a naptárról. Aztán odamegy az ablakhoz, lenéz a kertbe, ahol a csinos csendőrhadnagy udvarolgat szökecskéjében ragyogó unokájának és szinte fájdalommal sóhajt fel:

— Istenem, ma megint tavasz van!...

Székelyéből megfakult Képet vesz elő. Fakó a kép, csak alig ismerhetők fel egy csendőrhadnagy körvonalai.

A zongorához ül, gondosan kottatartóra helyezi a képet és Strauss-alcert játszik... (r. t.)

— Országzászlót kap Csomakörös. Pálházy Endre dr. Pest vármegye főjegyzője értesülést szerzett arról, hogy Körösi-Csoma Sándor szülőfalujába még nem kapott országzászlót. Igérte tett, hogy Pest vármegye valamelyik közülete által legközelebb felajánlásra kerülő országzászlót Csomakörösnek juttatja. Több egyesület, mikor híret vette, hogy Csomakörösnek még nincsen országzászlaja, zászlót kért felajánlani. Az országzászló-ajándékozást Pest megye magának tartotta fenn. Már is megindultak az előkészületek, mert fényes ünnepséget akarnak rendezni Csomakörös országzászlójának felavatásán.

— Lelkigyakorlatok az iskolákban. Csikszeredáról jelentik: Közeledik a nagyhét. Ilyenkor — ősi szokás szerint — minden faluban, városban lelkigyakorlatokkal összekötött bűnbánatot tartanak az emberek. Csikban az összes iskolák, különösen a középiskolák többnapos lelkigyakorlatot tartanak. Az iskolák falai közé beköltözik a csend s az ifjúság önmagába nézve keresi az élet célját... Értesüléseink szerint, nagyhétig a leventealakulatok is lelkigyakorlatokat tartanak.

— Cipészparosok ügyelmébe. A Sepsiszentgyörgy és vidéke Ipartestülete keretében működő cipész-szakcsoport belépett a Termelő Szövetkezetbe. A szakcsoport felkéri a vidéki cipészparosokat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek a csoport elnökénél, Márton Tamásnál, Sepsiszentgyörgy, Teleki Pál ut 30. szám alatt, ahol bővebb felvilágosítást kapnak.

Tolvajokai itelt fogházbüntetésre a szászrégeni járásbíróság

Szászrégen, márc. 20. A Székely Nép tudósítójától: Muntean György 37 éves fülcházai cipész és Tanáld Balázs 32 éves dédabisztrai napszemes lopásért került bíróság elé. Tanáld, az elsőrendű vádlott, a Dédabisztrán lévő „Lomás” erdőipar fűrésztelepéről egy darab körfűrész-hajtósíkját teljesen, míg egy másik síkjából mintegy két métert levágott és elloptott. A síjakból négy métert

26 pengőért Muntean György másodrendű vádlottnak adott el. Három méter 40 centi síkját pedig lakásán rejtett el, a kendermag közé. Tekintettel arra, hogy Muntean György tudott arról, hogy az általa vett síjak lopásból származtak, őt orgazdaság vétségében találta bűnösnek a bíróság. A két vádlottat 10—10 napi fogházbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

— Kinevezés. A vall. és közoktatásügyi miniszter dr. Balogh Béni szül. Antal Mária Irma nyug. polgári iskolai tanárt a székelykereszturi áll. polgári leányiskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— Sepsiszentgyörgyön is sok a feljelentés. A hatóságok panaszkodtak, hogy Sepsiszentgyörgyön is egyre gyakrabban tesznek feljelentéseket. Ha valakinek nem tetszik a szomszédja vagy ismerőse, kigondol valamit és megteszi a feljelentést. A feljelentések nemzetgazdaságilag is felmérhetetlen károkat okoznak, mert a nyomozó hatóságok kénytelenek minden ügynek utánanézni. A nyomozás végén legtöbb esetben kiderül, hogy a feljelentésnek nincsen alapja. De már akkor egy csomót időt elpocsékolnak a nyomozó közegek feleslegesen. Nem ártana, ha éppen a feljelentők ellen indítaná az eljárást, akkor nem lenne annyi feljelentés.

— Verekedés miatt... Csikszeredáról jelentik: Szöcs Dénes tustádfürdői cipésmestert súlyos testisértes gyanúja miatt letartóztatták és a csikszeredai ügyészségre kísérték a csendőrség. Azzal gyanúsítják Szöcsöt, hogy mulatozás után, hazamegy a társaitól és súlyosnak látszó sérülést okozott. A gyanúsított tagadja a terhére írt bűncselekményt. Szakadatlanul hangoztatja, hogy nem ő ütötte meg a sértettet.

— Huszonharmadik gyermeke született. Torda János balassagyarmati nyugalmazott szakaszvezető feleségének most született meg a huszonharmadik gyermeke. Az anya és az újszülött egészséges.

— Új foglalkozási ág Londonban. Új foglalkozási ág keletkezett Londonban a légvédelmi elsőtités körvetkeztében: egy vállalat fiatal gentlemaneket bocsát telefonhívásra rendelkezésre magános hölgyeknek, akik este biztosságban akarnak hazaérni. A vállalat alkalmazottainak kötelezvényt kell aláírni, hogy nem használják ki foglalkozásukat udvarlásra és két éven belül nem házasodnak. Egyik ilyen alkalmazott, a fiatal Roger Davis, mindazonáltal nőül akart venni egy hölgyt, akibe gardírozás közben beleszeretett. Az eset a bíróság elé került és a bíró kimondta, hogy a fiatal embernek a megállapodás ellenére is, joga van nőül venni szerelmét.

— Elnapolták a fajgyalázás-ügyet. Csikszeredáról jelentik: Annakidején megírtuk, hogy Mózes Sándor zsidó kereskedő ellen fajgyalázás miatt indított eljárást az ügyészség. A letartóztatásban lévő zsidó fiatalember ügyében most tartott főtárgyalást a törvényszék. A tanúkihallgatások után bizonyítás kiegészítést rendelt el a törvényszék és a folytatós tárgyalást március 27-ikére napolta. Az új tárgyalás a vádlottat szabadlábra helyezte a bíróság.

— Facipőkészítő-tanfolyamot tartanak Kézdivásárhelyen. Nagy József kézdivásárhelyi kaptafakészítő megbízást kapott a közellátási felügyelőségtől, facipő (klumpa) készítésére. Ezek a facipők páronként 3.20—3.80 pengő ár között mozognának. Egy pár facipő elkészítésénél a munkás

munkadíja 1.10 és 1.40 pengő közt váltakoznék. A Nép- és Családvédelmi Alap nemskára tanfolyamot rendez Kézdivásárhelyen. A tanfolyamra tizennyolcan már is jelentkeztek, de remény van a további jelentkezésekre. Nagy József, a facipő készítésre kölcsönt kap és nagyobbarányu gyártásba kezd. Esetleg havonként egy vagon facipő elkészítésére is lehetne remény. Ezt a mennyiséget Németországban igen könnyen el lehetne helyezni.

— Elejtették a sikasztással vádolt magántisztviselő ellen a vádat. Csikszeredáról jelentik: Obláth Fülöp gyimesközéplaki fakeskedelmi alkalmazott ellen a Külföldi Fakeskedelmi Rt. cég nevében Hegyi Imre sikasztás címén bünvádi feljelentést tett. Feljelentésében azt állította, hogy vádlott működéséből kifolyólag 5000 pengő kár érte a vállalatot. Ma foglalkozott az ügygel a törvényszék. Vádlott tagadta a terhére írt bűncselekményt. Az ügyészség elejtette a vádat. A magánvádat nem volt aki átvegye s így befejezést nyert az ügy.

— Holtaknyilvánítás. A gyergyószentmiklósi kir. járásbíróság Tröss István gyergyószentmiklósi lakost, aki 1916 szeptember havában a román betörés alkalmával, mint tuszt elvittek és a romániai falomtan el is halt, holtak nyilvánította.

● Használjunk fel minden talpalatnyi helyet! — írja e kérdésben részletes utmutatást adó cikkében a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még az elfagyott gyümölcsfák és elfagyott szőlő speciális metszéséről, a szőlőben termesztéséről, a tavaszi gyümölcsfanyesésről, a gyümölcsfák mostani permetezéséről, bolgárkertészetről, a szobai palántanevelésről, a zöldséges aktuális munkáiról stb. A színes gyümölcsképet is közöl két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna ut 34-c.) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

— Ora — fából. Teljesen fából állított össze órát egy argentinai német telepes. Az órának egyetlen fémalkatrésze sincs, kivéve a rugót. Az óra jelenleg egy buenos-airesi múzeum kiállításán látható.

— Március 15. A különböző kisebb-nagyobb községekből még egyre érkeznek az elkészített jelentések. Gyergyóremete községben az állami iskolák két helyen rendeztek hazafias ünnepséget. Az ünnepi beszédet Domokos László igazgató tartotta. Az ezeket befogadó termek zsufolásig megteltek ünneplő közönséggel és könnyekig meghatottan gyönyörködtek a szebbnél szebb műsorszámokban, melyeket az állami népiszkolák tanítónői tanítottak és mutattak be az iskolás gyermekekkel. — Csikmadarason szentmisével kezdődött a március 15-iki ünnepség. Mise után a leventék, frontharcosok, iskolások felvonultak az országzászló elé, ahol elszavalták a Nemzeti Dalt, majd Buttyán Vilmos ig. tanító és Péterffy Lászlóné vezetésével nemzeti dalokat énekeltek és szavaltak. Délután özv. Tröss Józsefné rendezett nagysikerű

KÓRUS LIKÖR.
Székelyföldi növényekből készíti az Erdélyrészi Hangya Rum- és Likörgyára, **MAROSVÁSÁRHELY**

szindarabot, utána pedig Szabó Gyula plébános beszélt. Este a „Bécsi döntés előtt és a bécsi döntés után” című szindarabot adták elő a leventék nagy sikerrel. — Alsócsernátonban március 15-én reggel a levente fiúk és lányok, valamint az állami iskola növendékei diszfelvonulást rendeztek, majd a közönséggel együtt istentiszteleten vettek részt. Este a leventék műsoros ünnepsége zajlott le óriási sikerrel.

MIKOR BÜNTETHETŐ AZ ÉLELMISZERÜZLETEK TISZTÁTLANSÁGA?

Elvi jelentőségű ítéletet hozott a belügyminiszter egy közegészségügyi kihágási feljelentés ügyében. A tényállás szerint egy fűszer- és vegyeskereskedés tulajdonosát a tisztiorvos azért jelentette fel, mert az üzletben piszkosnak találta a padlót. Elsőfokon a kereskedőt el is ítélték, amivel szemben a kereskedő fellebbezéssel élt. Végül fokon a belügyminiszter elé került a közegészségügyi kihágási ügy. Érdekes indoklással megsemmisítették a marasztaló ítéletet és a fűszerkereskedőt, a kihágás vádját és következményeit alól felmentette. A miniszteri döntés szerint ugyanis nincs olyan jogszabály, amely az üzletteliségek padlójának tisztántartásáról intézkedne. Az ilyen mulasztás csak akkor volna kihágás, ha léteznék olyan hatósági rendelet, amely annak megszegését kihágásnak nyilvánítja. A fűszerkereskedő cselekménye — a piszkosan tartott padló — tehát megfelelő hatályban lévő jogszabály hiányában nem volt kihágásnak minősíthető és ezért őt fel kellett menteni.

Ellopták elrejtett készletét

Gyergyószentmiklós, március 20. Tatár Antalné tekerőpataki lakos megtudta, hogy az élelmiszer és gabonafélesleget számbaveszik és ellenőrzik, amire 2 mázsa gabonaféleslegét, valamint 40 kg. lisztet és 400 tojást elrejtett. Utána pedig nyomban felkerekedett, és Budapestre utazott, hogy a számbavevő bizottság ne találhassa otthon. Horváth István, Tatár Antalné sógora tudomást szerzett sógornője elutazásáról és annak távollétében barátjával, Balázs Vencellel kifosztotta Tatár Antalné lakását. A csendőrség még a kárvallott Tatár Antalné hazaérkezése előtt elfogta a tetteseket, akiket a csikszeredai ügyészségre szállítottak.

„Keressetek, kutassatok, mert a világ egyetlen nemzete sem talál annyi kincset kultúrája gyarapítására, mint a magyar társadalom az ősi indiai kultúra tárházában!” (Körösi Csoma Sándor.)

MIDAM SAROK

Vendéglőben:

— Kérem, nagyságos ur ez a leutolsó leves, ezt is csak nagynehezen tudtam kijezadni!...

Közbirtokosságaink súlyos kérdései

Székelyudvarhely, márc. 20. Egyik legmegoldhatatlanabb kérdésünk ma a közbirtokosságok vagyonának és vagyonkezelésének kérdése. Nem a hatalmas arányú közbirtokosságoké, hanem azoké, amelyeknek megalakulása azt a célt szolgálta, hogy sok kispenzü székely ember összetett apró pénzeszközeiből mindnyájunkra nézve hasznos és őket anyagilag nagyban támogató közbirtokosságok létesülhessenek. Az udvarhelymegyei helyzet körülbelül megfelel az egész székelység jelenlegi helyzetének. Nézzük tehát meg hát újra annak tükrében ezt a kényes kérdést.

AZ ELMULT IDŐK BÜNEI

A falusi közbirtokosságok helyzete az elmúlt két évtized alatt reménytelenül nehéz volt. Miután a közbirtokossági területek legnagyobb része fenyeződött volt: ezek felett 4-5 „hatóság” gyakorolta az „ellenőrzést”, ami természetesen rengeteg pénzt emésztett fel. E mellett a zsidó fakeskedők — összejátszva a hatóságokkal — teljesen kezükben tartották a kitermelés ügyét, úgyhogy a közbirtokosságok teljesen értéken alul voltak kénytelenek eladni sokszor értékes faanyagukat, amelyet ezután a fakeskedők 4-500 százalékkal magasabban adhattak el.

Ezekben az időkben — sajnos — egyáltalán nem volt a székelységnek gazdasági védelme, mert a Magyar Párt inkább a politikai védelem kérdéseire fektette munkájának súlyát — másfelől pedig azok, akiknek módjukban lett volna felvilágosítani a székelységet arról, hogy a közvetlen hatóságokon és a velük összejátszó zsidóságon kívül más uton is szerezhetnek kitermelési engedélyt, ezt a felvilágosítást elmulasztották. Sokszor — ami még súlyosabb eset — maguknak csináltak hasznát a székely nép kárából, amint azt sok ma is per alatt álló eset bizonyítja.

Még egy szomorú oldala volt ezeknek az időknek. A közbirtokossági arányjogok ugyanis (tehát az egyes szegényebb emberek kezében levő „juss”) bizonyos manipulációk miatt egészen elértéktelenedett, sőt sokszor eladó-végrehajtások miatt veszedelmet is jelentett tulajdonosára, úgyhogy megkezdődött ezeknek az arányjogoknak egészen alacsony áráért való elköttyvetése. Ez a legtöbbször mesterségesen szított állapot azután oda vezetett, hogy ma aránytalanul nagy közbirtokossági részek vannak éppen azoknak a kezében, akik legjobban értettek a zavarosban való halászáshoz, vagy akik — saját érdekében — maguk is közreműködtek az arányjogok értékesítkéntésének „nem” munkájában.

A SEGÍTÉS MÓDJAI

A mai helyzet annyira bonyolulttá vált immár, hogy a segítség módjait megkeresni sokaknak közös feladata kell legyen. Így itt legfeljebb általános irányvonalakról tudunk beszélni.

Az első, leginkább hatalmunkban álló segítségi mód — olyan tanfolyam megrendezése kellene legyen, amely a közbirtokosság mai veze-

AKINEK TETSZIK a magyar fogházbani élet

Pál Benedek „bebiztosította” magát

Csikszereda, márc. 20. Pál Benedek 57 éves göröcsfalvi székely ismételt lopás miatt került a csikszeredai törvényszék elé. Senkije sincs az ágrólszakadt embernek. Sem háza, sem földje. A sors, melyben igen-igen nagy szerepet játszott a korcsma, teljesen elszakította a gyökértől. Az ilyen életet egyetlen székely sem bírja.

Pál Benedek a régi világban is megtévedt „vaj kétszer”. Lopás miatt börtönbe került. Rossz volt a koszt, tisztátalan a fogház és kibíratatlan a bánásmód. Pál Benedek óvakodott a büntől. Dolgoztatott, kéregetett s ahogy tudta, fenntartotta magát. A felszabadulás — a jelek szerint — neki is szerencsét hozott — fogság alakjában.

Bevonulás után néhány héttel lopáson érték Pál Benedeket. Mindent beismert, három hónapra ítélték. A fogházban nem győzte dicsérni a kosztot, a ragyogó tisztaságot és bánásmódot.

— E kell az ilyen ágrólszakadt vén betyárnak, mint én! — hangoztatta.

Kiszabaduláskor a „viszontlátásig” bucsuzott...

Néhány hét múlva tényleg visszatért. Újból lopott. Két hónapra ítélték. Ez az idő is eltelt. Kiszaba-

dulásakor a fogházfelügyelő a lelkére beszélt: ne okoskodjék, térjen hazra s álljon be a rendes ember sorába. Pál Benedek mindent megígért... Nagyon nézett a fogházorség, amikor pár nap múlva újból visszahozták a csendőrök az öreget.

Ismét lopásért került a bíróság elé. Most már hosszabb időre, kerek egy évre ítélték. Pál Benedek nem fellebbezett. Egy esztendőre biztosította magát.

Most, március 7-én télt le az esztendeje a megrögzött öreg embernek. Szabaduláskor azzal bucsuzott társaitól, hogy készítsék a szállást, senki se foglalja el a helyét, mert a lehető legrövidebb időn belül visszatér.

Szavának állott. Pár nappal ez előtt, újból lopás miatt — előállították s ma, többszörösen büntetett előéletére való tekintettel, két kerek esztendőre ítélték. Az ítélet jogerős. Pál Benedek ezzel az uttal két évre biztosította magát szállás, koszt és ruházat dolgában. Azt mondja, hogy a fogházat olyan ágrólszakadtnak építették, mint ő.

Pál Benedeknek lehetne erkölcsi prédikációt tartani.

Hiába, ugysem fog rajta...

(f. gy.)

Lehet-e zsidó háznál szolgálni tovább a székely cselédleányoknak?

Kolozsvár, márc. 20. Budapesten egy székely cselédleány gázzal mérgezte magát, mert nem tudta lelkiismeretével elviselni azt, hogy gazdájának fia: a zsidó „urfi” állandóan szerelmi ajánlatokkal ostromolta őt.

A kis székely cselédleány megdöbbentő tragédiája most napok óta szóbeszéd tárgya a Székely Alkal-

mazottak Egyesületében. Amikor este, munka után összegyűlnek a székely leányok és fiúk, hogy megtárgyalják a nap eseményeit, minduntalan felvetődik a budapesti cselédleány esete. Latolgatják a kérdést:

— Lehet-e továbbra is zsidó háznál szolgálni?

A magyar leányok érintetlenségét

zsidókkal szemben szigorú törvény, az úgynevezett „fajgyalázási szabályzat” védi. Mégis igen gyakori — ezt a Kolozsvárott szolgáló cselédleányok vallják —, hogy a háznál ronda zsidó férfi környékezi meg őket: szerelmi ajánlatokkal ostromolja a védtelen, kiszolgáltatott leányokat.

A Székely Alkalmazottak Egyesületében már sokszor megtárgyalták ezt a kérdést. Kolozsvárott zsidó férfi állatias ösztönei elől még egyetlen leány sem rohant a halálba és mégis úgy érzik tenni kell valamit a székely leányok tisztaságának megőrzése érdekében. Felvetődött már az a terv, hogy zsidó családnál nem fognak szolgálni leányok. Keresztény családnál a cselédek nincsenek kitéve a „fiatalur” kénye-kedvének... Ezt a tervet azonban elejtették. Nem lehet végrehajtani az elgondolást az anyagiak miatt...

— Mik azok az anyagiak?

— A székely leány — hangzik a felelet — azért jön a városba szolgálni, hogy pénzt szerezzen magának, fenntartsa magát és esetleg segítse az otthoniakat. Cselédeknek pedig leginkább zsidók tartanak. Ők megszokták már a kényelmet és erre szívesen is áldoznak. Magyar családnál más a helyzet. Legtöbbször nem tart cselédet. A háziasszony vasalást is maga a háziasszony végzi el, ritkább esetben bejárót tart. Ha pedig megengedi magának a fényűzést: cselédet tart, nem tud annyit fizetni cselédjének, mint a zsidó. A magyar köztisztviselőcsalád, vagy iparos meg kell gondolja, hogy adhat-e cselédre 20-25 pengőt? A zsidók ma is, minden megszorítás ellenére, jól élnek.

... és bizony meg kell állapítani, hogy jobban is fizetnek. Vannak helyek, ahol egy cselédleány 40-50 pengőt is megkeres. Igaz ugyan, hogy túrnie kell, szenvednie kell és jó arcot kell vágnia akkor is, ha az „urfi” visszaél helyzetével...

Ennyit mondott informátorunk a cselédkérdésről. Az ügy ezzel nincs megoldva. A magyar társadalomnak kell felelősséget és kell lehetőséget nyújtania a cselédek alkalmazására, hogy a székely fenyvesek virágzásai végre bátran kimondhassák:

— Nem megyünk többé zsidókhoz szolgálni! ... V.

„FIX” A DUPLAPANTOS KÉSZÍTI: WINKLER SÁNDOR ORVOSI
GUMIÖVES SÉRV. MŰSZERÉSZ
KÖTŐ DUPLABIZTOS BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZI ÚT 53. KÉRJEN ISMERTETŐT.

tőt a vezetés helyes és észszerű módjára tanítaná meg, gyakorlati példákon mutatva be a helytelen vagyonkezelés hátrányait.

Az ugyanis a mai, szinte áttekinthetetlen helyzetnek a legnagyobb átká, hogy maguk a legtöbbször jóhiszemű vezetők is olyan kezdetleges módon kezelik ezeket a sokszor hatalmas összegű vagyonoknak dolgait, hogy végül is a közbirtokosság egyik tagja sem látja tisztán: hogyan áll a mai helyzet. Ez egyfelől bizalmatlanságot és elkeseredést szül, másfelől alkalmat ad lelkiismeretlen embereknek arra, hogy a közbirtokosság vagyonát megkárosítsák. A vagyonkezelés, számadáscsinálás, jegyzőkönyvfelvétel legszükségesebb ismereteit közlő mielőbbi tanfolyam megrendezése valamilyen módon tehát elkerülhetetlenül szükséges.

Másodszor meg kell keresni azo-

kat az eszközöket, amelyek által egyfelől napvilágra kerülhetnek a tényleges bűnösök bűnei, másfelől jótételező az okozott kár és a közbirtokosság vagyona visszakérül méltó kezekbe: népünk szegény, dolgozó osztályának kezeibe. Mint ahogy a tifusznál meg kell keresni a bacillus-gazdákat, mert másképpen a betegség nem lesz leküzdhető és ki kell emelni azokat környezetükből, hogy további fertőzést ne okozhassanak: úgy kell kiemelni (vagy bebörtönöztetni) azokat, akiknek céljuk ma sem lehet más, mint a zavarkeltés, homályfejlesztés, mert a tisztá napfény számukra a halált jelenti. E nélkül a lépés nélkül a lövétei és ahhoz hasonló helyzetek soha meg nem oldhatók és mint ott, úgy mindent zsidók és lelkiismeretlen árnyék-székelyek felelnek le a sok ci-vódás minden hasznát.

A megoldás harmadik és utolsó útját egy olyan irányító és érdekvé-

dő szervezet vagy szövetség felállításában kell keresni, amely az eddigi helyzet tisztázásakor, sőt már jóval azelőtt kezébe vegye a közbirtokosságok ügyét és megtalálja a megoldás megfelelő útját. Ez a szervezet kell, hogy kiképezze a leendő vezetőséget is, amely azután leváltja a mai egész rendszert és egészen más módon, mindenkinek javára tudja intézni a közbirtokosságok ügyeit. Semmi akadálya nincs természetesen annak, hogy az a leendő vezetőség a mai bevált, megbízható vezetőséget is magába ne foglalja.

Mindaz, amit most elmondtunk, nem megoldás, hanem csak a kérdések megmutatása. Jó volna, ha e súlyos és mielőbb megoldásra váró kérdést más oldalról is felvetnék, a jónak talált megoldásokat ismertetnék, hogy mindnyájunk közös java: népünk gazdasági és erkölcsi élete ezáltal is fejlődhesse.

(s. g.)

Havasí növényekből készült kiváló ital a „Kórus likör”

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(79)

— Altábornagy ur, van már ágyuk is a székegyeknek? Hímetelen kerem, hiszen éppen most neveltünk rajta, hogy valami kovácslegény felcsapott azoknál ágyuontonek.

Gedeon rosszalólag rázta a fejét.

— Ez nem nevetésses asszonyom. A kovácslegény ágyui közel száz katonánkat bucsúztattak el az árnyékvilágtól.

Az asszonyok ijedten néztek egymásra, mindenki elsápadt, csak egyedül Vorwiczekné pirult és valami alig látható fény megcsillant a szemében.

Gedeon sóhajtott.

— Igen, holgyem. En úgy érzem, hogy meg nagyon sok kellemetlenségem lesz azzal a székegy kovácslegénnyel.

Felállt, összekoccintotta a sarkantyúit, udvariasan meghajolt és sietve elment a tisztek után.

10.

A császári seregben először nem akarták unni a Brassóból érkező hírt és a tisztek is azt gondolták, hogy csak egy kicsit meg akarják mozgatni őket, mert a törzstisztek megirigyelték a szebeni mulatozókat. Azonban, amikor Gedeon hadosztálya megerősítésére Schurttger dandára is Brassóba érkezett, már tudták, hogy ez nem trefa. A megerősített hadsereg Hidvégnél gyülekezik és velük szemben gyülekeznek a székegy hadak is Zsombori ezredes alatt. Gábor Áron hol Kézdivásárhelyet, hol a tülei vashámort orzi és éjjelnappal folyik a munka, hogy az ellenálláshoz ne csak ágyu, hanem kiképzett legénység is legyen.

December van és hull a hó, a partokon vékony fehér jegyfoltok usznak az Ölt felé. A hegyek is fehérbe takaróznak, a természet pihenni készül, csak az ember nem bír pihenni. Nem lehet egyetlen napot elmulasztani, nem szabad egy órát kihasználatlanul hagyni.

— Ha megnyertük a háborút, azután eleget pihenhetünk, biztatja Gábor Áron a fiatal diákgyermekeket, akik az iskolapadokból jöttek tüzermesterséget tanulni.

Nappal szinte megszakítás nélkül tanítja, gyakoroltatja őket. Harminchatan vannak összesen és szétosztja egy hatfontos ütegre.

— Bodola Laji, Nagy Sanyi, Balog Pista, Gödri Feri, Bodor Gyuri, ti lesztek most a sorosok, lássam, melyik az ügyesebb közöttetek, — versenyezteti őket s a fiuk bámulóan ügyességgel, gyorsasággal tanulnak.

Már vezényelni is jól tud egyik-másik. Bodola és Nagy Sanyi már üteget is komendálnak s a beállítasuk olyan pontos, hogy maga a mester is csodálkozik. A szolgálat azonban nehéz. A nappali gyakorlatok után éjszaka ők kell tüzeljenek a kohókba és ők kell ellássák az őrszolgálatot. De senki sem zúgolódna. Eszükbe se jut elfáradni, mert látják, hogy maga a mester sokszor alig alszik naponta egy-két órát, alig eszik valami keveset s mégis öröklévidám, erős és hajlíthatatlan.

A vaságyuk is már mind csinosabbak, a recézeteket, amik az öntés után maradnak a fiuk szépen lereszelgetik, a kerekeket ők abroncsozák és a golyókat is ők öntik, a tállyigaládákat ők gyalulják.

Énekszótló hangos az egész vidék, nincs szomorú arc, nincs fáradt

ember. A bizodalom nagy és erős s nem képes azt megtörni a december huszonegyedik csatavesztés híre sem, mert érzik, hogyha majd egyszer ők állhatnak az ágyuk mellé, ott pusztulni kell minden ellenállásnak.

A veszedelem pedig sokkal nagyobb, mint ahogy ezt a munkába elmenekült emberek látják. A szent karácsonyi ünnepekre szomorúság szakadt Háromszékre és a honfiak százai menekülnek Moldova felé. A Zsombori serege Hidvégnél elveszti a csatát, zürzavar támad a nagyobb kitartáshoz nem szokott kicsi sereg, tiszteji zavarodottságát látva, egyre

hátrál és a vezetők követeket menesztenek Gedeonhoz, hogy egyezkedni próbáljanak vele.

Gábor Áron magábafojtott, feszült várakozással lesi a történeteket, de semmi különös nem lehet észrevenni rajta. Karácsony napján maga mellé gyűjti a diáktüzéreket, velük énekel, lelkesíti őket s a hazulról kapott foszlós kalácsból mindenkinek jut egy-egy darabka.

Hideg, csikorgó, havas éjszaka van, mire elcsendesül a szállás. Még megvárja, amíg az utolsó gyermek is mély álomba szenderül s akkor, szinte lopva elővezeti a lovát, csak úgy nyereg nélkül a háttára pattan és a hegyi ösvényeken rövidítve az utat, Szentgyörgyre nyargal.

A tanácsházban még világosság van. Szomorú, gondterhes fejek hajolnak össze a hajnali lámpavilág alá és újból a kicsinyhitűek veszik át a szót.

— Nem tudunk ellentállani. Fel kell adni a hiábavaló harcot, — mondják azok.

Berde, Dobay és Nagy Ferenc, hárman a sarokba vonulnak és suttogva latolgatják az esélyeket.

Akkor ér oda Gábor Áron. Csapzottan, izzadtan, ahogy a terembe lép, minden fej feléje fordul. Dobay szóhoz se engedi jutni, hanem maguk közé vonja és néhány szóval elmondja, hogy mi történt Hidvégnél.

— Hiszi-e, hogy még egyszer talpra tudunk állani?

— Hát elvesztünk volna? Most, amikor csak a kezdet-kezdetén vagyunk, már elvesztett volna a bátorságunk?

Az emberek nem szólnak, csak feszengenek a székeken és maguk elé néznek a földre.

(Folytatjuk.)

Testedzés

Nyílt levél az M. S. E. vezetőségéhez

Bizonyára minden magyar sportembert nagyon meglepett az a hír, hogy városunk legrégibb magyar sportegyesülete, az MSE válságba jutott és esetleges feloszlása is lehetséges.

Azt hiszem, hogy mint a megszál-
lás keserves idejében az egyesületnek hős küzdelmében résztvevő, volt vezetőségi tag jogom van véleményemet nyilvánítani, annál inkább mert úgy érzem, hogy nyilatkozatommal a helyi sportkedvelők nagy szá-
lékának véleményét is tolmácsolom.

Mindenre lehet hivatkozni, csak arra nem, hogy városunk magyar közönsége nem tette meg kötelességét a multban és hogy „eddig is csak mecénások tartották” az egyesületet. Az

elnyomatás idejében minden áldozatot meghozott a helyi közönség azért, hogy ez a magyar egyesület megállja a helyét, a mindenképpen minket felosztani akaró hatóságokkal szemben. Akkor nagyon nehéz volt magyarnak lenni és képviselni az egyesület érdekeit a romanizálással szemben. Nem csak ezt teremtette meg az áldozatkészség, hanem nagyobb is, az ország legjobb atlétait, uszói, ökölvívóit és nem kevésbé footballjátékosait nevelte, akik mindig csak dicsőséget szereztek a sportban is a magyar nemzetnek. Akkor, amikor semmi vagyona nem volt az egyesületnek, se pályája, se állami támogatása nem volt, csak hite és faji ösztöne, akkor fenn tudta tartani magát és ma nem tudja? Miért?

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Állástkeresőknek egy szó 6 fillér — Az elad és kiemelt szavak kétszer számíthatók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tümpeldányt nem adunk — Jellig és cím a kiadóban hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

KENYER-, illetve lisztelszámolási lap, négyoldalas Kepe-iv, Ház-bérszerződés és Hitelezési kötelezvény kapható a Jókai-nyomdában. (S. 166)

ÜZLETEK részére számla-tömb kapható a Jókai-nyomdában. (S. 171)

TISZTA butorozott szobát keresek azonnalra, lehetőleg fürdőszobával. Címet kérem a kiadóban leadni. (S. 172)

ALAKULÓ kft. keresztény tőkés tagokat keres. „Rentábilis üzlet” jellegre a kiadóban. (1672)

VESZÉK 4 HP gőzkazánt jó állapotban. Gáspár Dezső, Bereck. (1670)

ELADÓ: Elefáncsont ékszer, nyakék, mellű, függőhöz oszlogók és 1 legyező. Ára 500 pengő. Egy ágy, sodrony, matrac és éjjeli szekrény. Ára 100 pengő. Gr. Teleki Pál-u. 6. sz. (1674)

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek. Cím a kiadóban. (S. 168)

ELADÓ Szemerjén a Gödri Ferenc-ut 18. szám alatt lévő két szoba konyhás lakás. Érdeklődni lehet: Téglás Albertnél, Sepsiszentgyörgy, vasútállomásnál. (1660)

ELCSERELNEM egyszoba-konyhás, különálló, napos fekvésű sepsiszentgyörgyi modern bérelt lakásmat, hasonló kétszoba-konyhás lakással. „Mielőbb” jelige alatt cím a kiadóban. (S. 162)

PÁLYÁZATI HIRDETÉS. Az Angyalosi Hangya Szövetkezet pályázatot hirdet boltkezelői állásra. Javadalom: a forgalom 3 százaléka, 10 pengő fixfizetés havonta, lakás. Az engedélyek átírásával felmerülő költségeket, valamint a szükséges okmányokat a megválasztott boltkezelő hordozza. Óvadék 1000 pengő készpénz. Az állás április 10.-én foglalandó el. Pályázók kéréseiket e hó végéig — személyi adatok feltűrtetésével — az Igazgatóság címére küldjék. Angyalos, u. p. Gidófalva, Háromszék megye. (1676)

EGÉSZSÉGES dadát sürgősen keresek. Szász Tiborné, Közkórház. (1677)

KEVESET használt varrógép eladó. Mátyás király-utca 66. (1673)

Íj. LUNGULY József Sepsibodokon egy siementhal 18 hónapos tarka tenyészbikát elad. Bővebbet a tulajdonosnál.

Ma, amikor minden rendelkezésére áll, az állam és a Sportszövetség megad minden lehető támogatást az egyesületeknek, segítségükre siet, pályája van és ennek ellenére sem tudja magát most fenntartani?

Három nagy dolog hiányzik az egyesület életében: hiányzik a szív, a kijelölt cél és legfontosabb, a szakértelem. Ezek nélkül nem lehet egyesületet vezetni, sem fenntartani. Más szellemet kell bevinni az egyesület életébe, olyant, hogy az a sportolni vágyó magyar dolgozó ne érezze magát kényelmetlenül a „felülről” kesztyűs kézzel” beszélő vezetőjével szemben, hanem ellenkezőleg, otthonát találja meg, jóakaratot lásson, tanítást kapjon és a magas magyar nemzeti célokért küzdő szerető testvéreket találjon maga mellett, egyszer már végleg félretéve az osztálykülönbség átkos válaszfalát.

Biztos vagyok benne, hogy a közönség meg fogja tenni hazafias kötelességét a magyar ifjúság érdekében, de feltétlenül elvárja, hogy teljesítsék kötelességüket az arra hivatottak és új, szerető testvéri szellemmel szívet adni az ifjúságnak, munkával és személyes példaadással célt kitzúzni szakértelemmel, helyes neveléssel, a győzelem babéraját vinni a haza oltárára.

Ha ez így lesz, soha nem lesz szükség arra, hogy az egyesületet az anyagi válságtól kellene megmenteni.

Marosvásárhely, március 20.

Panajoth Albert

A kézdivásárhelyi kir. járásbíróság. 760—1942 sz.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY

A kézdivásárhelyi kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy Pánczél Bálint gyám felperesnek Simon Gábor és társai alperes ellen t.jog. bek. alk. okirat adása iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalásra határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi április hó 15. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében Uj-utca 3. szám I. em. 1. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyszersmind Simon Gábor alperes részére, ki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Elekes Béla ügyvédet, la'uk Kézdivásárhelyen, nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott, ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Vézdivásárhely. 1942. évi február hó 28.

Dr. Gábor László sk.

(K 754)

cir. jk. elnök

Kézrekerült a híres székely betyár, aki 50-nél több lopást hajtott végre Mindig a kötelet érezte a nyakán, azért nem mert jelentkezni

Csikszereda, márc. 20. Kézrekerült a Székelyföld futóbetyárja.

Csáki István most 28 éves csikdánfalvi illetőségű juhász 1939-ben csapott fel betyárnak. Szarvasmarhákat, juhokat és lovakat lopott. Annakidején a román csendőrök letartóztatták és a csikszeredai ügyészségi fogházba kísérték. A cella sehogysém tetszett a szabad természethez szokott Csákinak. Törődelmes bánatot, javulást színelő és példás magaviseletet mutatott, majd jól kiszámított terv alapján megszökött. Urus György, a Hargita csatószegei szakaszán lévő esztenájáig meg sem állt. Innen irányította annakidején a bandáját a hirhedt, jelenleg rablás, emberölés és opás lakat alatt lévő Kászonyi. 1939 és 1940-ben, a bécsi döntést követő ideig Csáki egyik legőrtékesebb tagja volt a bandának. Minden rábizott feladatot pontosan megoldott. A Székelyföldön „elbitangolt” jószágok jelentős száma Csáki kezén „ment át”...

A bécsi döntés pillanatában Kászonyi több társával, fellegverkezve eljött a faluba s amint annakidején megírtuk, Csikszatószegei emberölést, Csikszatószegei szabályszerű rablást hajtottak végre... Elsőfokon már el is ítélték őket.

Céltalanul fut a betyár

Csáki nem követte a társaságot kalandos vállalkozásában. Eredeti álláspontja mellett kitarított: a falu nem kedvez a betyárnak. Urus György esztenájában otthonosan berendezkedett s tovább lopta a szarvasmarhákat és juhokat...

Kászonyi és társai viselt dolgainak helyszíni tisztázása során Csáki az utolsó pillanatban vette észre a szállásához közlő csendőri őr-t. Kiugrott az ajtón és eszeveszett futásnak oredt. A szabályszerű felszólítás nyomán utána küldött golyók célt tévesztettek... Szabadságához és immár hivatásszerűen üzött „mes-

Súlyos testi sértésért — száz pengő pénzbüntetés

Szászrégen, március 20. Kozma Antal 46 éves, rom. kat. vallású, gyergyómezei születésű, körtvélyfajú földmives és Portik Dobos Vencel, 19 éves, rom. kat. vallású, gyergyószentmiklósi születésű, körtvélyfajú legény súlyos testi sértésért kerültek a bíróság elé, mert a körtvélyfajú országúton Szász Jánost megvertek. Léccel ütötték, rugták és egy sörösvíggel üveggel fejbe sújtották. Ezáltal husz napon belül gyógyuló sérüléseket okoztak.

A sértett, a vádlottak és a tanúk kihallgatása által beigazolódott a tény, melyért a két verekedő legényt a bíróság

100—100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Nagyobb mennyiségű
RÖNKÖT,
kitermelhető ERDŐT
készpénzért vásárolók.
Ajánlatokat „Erdő” jellegre
a kiadóhivatal továbbítja

terségéhez” görcsösen ragaszkodó betyár egérutat nyert...

A csendőrség tüvé tette utána az egész vidéket. Az egész Székelyföldre kiterjesztették a nyomozást. Eredménytelenül. Csákinak nyoma

A gyanus idegen

Néhány hónappal ezelőtt Karcfalván tűnt fel Csáki. A nyomozókörgei elhatározták: most már kézrekerítik. Munkájukat pár nappal ezelőtt siker koronázta. Hivatásos nyomozó utján értesült a csikszentimrei csendőrség, hogy az egyik börtönviselt gazdánál gyanus idegen van. Megfelelő készültséggel érkeztek a helyszínre a csendőrök. A szorítóba került Csáki ötleletesen álcázta magát. Hirtelen-lim-lommal telt sarokba guggolt s egy rossz pokrócot magára dobott. Ezuttal nem tudta félrevezetni a csendőröket. Néhány perc múlva vasraverve ballagott a szuronyok között...

Kihallgatása során kertelés nélkül beismert mindent. 1939 óta az erdőkben élt. Ritkán merészkedett be a falvakba, mert tudta: könnyen elárulják és elfogják. Most is a falu lett a veszte, de már nem bírta a szenvedéseket. 1932 óta kizárólag lopásból élt. A Székelyföld különböző részein ötvennél több lopást hajtott végre. Egyszer sem tört be. Emberek nem nyúltak a zsebébe. 1940-ben jelentkezni akart. Közben meghallotta, hogy Kászonyi és társait emberölésért is felelősségre vonják. Azt hitte őt is bekeverhetik az ügybe, pedig semmi köze sem volt hozzá. Nem jelentkezett...

Múlt év nyarán rögtönítelő eljárás tettek folyamatba az elsötétítés alatt elkövetett lopásokra. Azt is hallotta, hogy Sepsiszentgyörgyön há-

veszett. De a Székelyföld különböző részein elkövetett lopások bizonyították, hogy Csáki dolgozik... A szakadatlanul kutató nyomozókörgei elől mindig ki tudott térni a bujkálást, álcázást és szenvedést szinte tökélyre fejlesztő ember...

rom, Csikszeredán pedig két cigányt felakasztottak. Megijedt a kötéltől. Most már minden szenvedést vállalt, csak hogy akasztófára ne kerüljön...

Az ősz óta kimondhatatlan szenvedéseket állott ki — hangoztatta vallomása során Csáki. — Sokszor negyven fokos hidegben is szalmakazlakban, szénával telt havasi csűrökben aludt. Nem mert faluba menni és szállást kérni. Mindennap számtalanszor megfordult az agyában a jelentkezés gondolata, de ilyenkor kötelet érzett a nyakán. Tovább bujkált és lopott, ha alkalmát ejtette.

Többször vonatra ült. Felkötötte az állat, mintha a foga fájna. Szemébe huzta a sapkát, nehogy valaki megismerje. Hallotta, hogy róla és viselt dolgairól beszélnek az emberek. Hideg veríték vert ki rajta s az első állomáson szinte észrevétlenül szállott le a vonatról s indult a hideg kilátástalanútnak, mert úgy érezte: a megkezdett bűnös utról nincs visszatérés. Keze-lába megfagyott, mégsem mert jelentkezni. Amikor meghallotta, hogy ügye nem kerül rögtönítelőbíró elé, hogy a törvényszék ítélkezik felette, mindent beismert.

Jelenleg „utazik” Csáki István. A csendőrség minden bűncselekményt a helyszínen vizsgál ki.

A nyomozás adata alapján, a teljes beismerésben lévő betyár főtárgyalását rövidesen kitűzik.

Az olvasó írja...

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Eljöttünk ide, ezer kilométer távolságról. Elhagytuk a szülői házat, rokonok és ismerősök körét. A buszútságnál kissé elszorult a szívünk, de azért mosolyogva mondtuk: Testvérek közé megyünk. Várnak bennünket a székely testvérek cihanyagolt gyermekei.

Ide kerültünk huszonkétéves ál-munk, Kárpátjainak tövébe. Falunk határa kinyul a történelmi határig. Ebben a határban körülbelül tizen-nyolcezer hold erdő van. Nem tudom, mennyi fát termeltek ki ebből a tizennyolcezer hold erdőből ezen a télen. Csak azt tudom, hogy nekünk nem jut belőle egyetlen öl sem, pedig székely testvéreink udvarán öttiz öl fa mosolyog. Igaz, hogy csak a hivatalosan megállapított legmagasabb árat ajánlottuk érte és ez áldozatot követel a gazdától. De hiszen mi mindig azt hallottuk, hogy a székely minden veszedelemben, vízivatarban, bajban megértette az idők szavát és tudott áldozatot hozni a hazáért! Vagy talán a huszonkét év alatt annyira lesüllyedt szellemi színvonal, hogy nem érti meg, az is áldozat a hazáért, ha a köz-szükségleti cikkeket csak a hivata-

losan megállapított legmagasabb áron adja?

Es ez a fa-ügy nem egyedülálló jelenség. Ez a problémánk ismétlődik, valahányszor lakást keresünk, valahányszor fuvarosra van szükségünk és így tovább.

Most hazamegyünk szereteteinkhez. Ott az ország belsejében mindenki azt kérdezi majd, hogyan érezzük magunkat Székelyföldön. Megmondjuk-e, hogy a Kárpátok tövében hideg a szobánk és nincs anynyi fánk, amennyivel ebédünket megfőzhetünk? Mit szólnak akkor apáink és testvéreink, akik két évvel ezelőtt oly szívesen álltak fegyverbe a székely testvéreért? És mit szól az a fiatal tanítónemzedék, amely ideálizmussal telítve éppen most készül a Székelyföldre?

A minap azt kérdezték tőlünk, Miért akarunk visszamenni az Alföldre. Azért, mert a fában szegény Alföldön a legnagyobb szegénység idején is jutott fa a tanító tűzhelyére. Megvadtak bennünket azzal, hogy nincs bennünk hivatásérzet. Van, de sajnos, nem melegíti be a szobánkat.

Bizony, csalódtunk a székelyben! Azt hittük, ő is testvérnek érez ben-

nünket. Vártuk felénk nyújtott, testvéri kezét. De úgy látszik, az a kéz csak akkor lendül felénk, mikor valamit el kell fogadnia.

Szerkesztő Urat arra kérem, hogy soraimnak adjon helyet lapjában. Legyen e néhány sor egyrészt felelet a minap elhangzott vádra, másrészt figyelmeztetés azok számára akik a székelység és az ország belsejéből ide került magyarság sorsát szívükön viselik.

Gelence, 1942 március 20-án.

Abai Julia, áll. tanítónő.

Marosvásárhelyen a kezdő magyar kereskedők teljesen lehetetlen helyzetbe kerültek, mert sehogysem tudnak üzlethelyiséghez jutni. Tudunkkal van egy olyan rendelkezés, amely a zsidó üzlettulajdonosokat kivonja a lakbértörvény védelme alól. A Magyar Iparos Egyesület lépéseket is tett annak érdekében, hogy ennek a rendelkezésnek érvényt szerezzen. Ennek ellenére ma az a helyzet Marosvásárhelyen, hogy a főtéri háztulajdonosok javarésze egyszerűen nem mond fel zsidó bérletének, arra az álláspontra helyezkedve, hogy a zsidó nagyobb bért tud fizetni, mint a magyar. Legfőbb ideje lenne, hogy az illetékes hatóságok felfigyeljenek erre a tarthatatlan helyzetre és a „jölfizető” zsidó bérlőkkel szemben a kevésbé pénzü kezű magyar kereskedők előnybe helyezésére kényszerítsék a kapzsiságukban nemzetellenes magatartást tanúsító főtéri háziurakat.

Egy olvasó.

Katonának jelentkeztek a székelykereszturi nyolcadikosok

Székelykeresztur, márc. 20. Ismételt hírt adtunk már arról, hogy az erdélyi középiskolák nyolcadosztályú tanulóifjai egymás után jelentkeznek önkéntes harctéri szolgálatra. A Petőfi szellemű érettségiző magyar ifjaknak már nincs nyugtuk az iskola padjaiban, mert érzik, hogy országunk fennmaradásáért és hazánk boldogabb jövőjéért folyó gazdasági küzdelem idején ők sem pihen tethetik erőteljes ifju karjaikat. Március 15-én, a magyar szabadság, az új világot teremtő ifjuság ünnepén, Székelykeresztur unitárius gimnáziumának nyolcadosztályú növendékei jelentkeztek önkéntes katonai szolgálatra. Az osztály létszáma 16 és mind a 16-an jelentkeztek. Tizenhat bátorszívű székely ifju akar beöltözni honvédnek az érettségi vizsgálat után. A katonai parancsnok a jelentkezést elfogadta.

Benzinjegy az USA-ban

Amszterdam, márc. 20. (NTI) Ickes, a kőolajjal való ellátás ügyeinek intézője, — amint azt a brit hírszolgálati iroda Washingtonból jelel — közölte, hogy az Egyesült Államok keleti és északnyugati részein már a közeli hetekben erősen korlátozák a benzinfogyasztást. Benzinjegyeket vezetnek majd be.

Kuba készülődik...

Madrid, márc. 20. (NTI) Havanából érkezett jelentés szerint, Batista kubai államelnök elrendelte, hogy a tengerparti vidékekről el kell szállítani a gyűlékony nyersanyagokat. A 19—25 éves férfiak összeírását is elrendelték.

52 ELSÜLLYESZTETT HAJÓ

Tokió, márc. 20. (NTI) A japán csapatok Szoerabaja elfoglalásakor a kikötőben 52 elsüllyesztett hajót találtak. Ezek nagyrészt kiemelik és javítás után újra használatba veszik.

24 székely leány vesz részt az unitárius népfőiskolán

Kolozsvár, márc. 20. Megírtuk, hogy az unitárius egyház a székely falvak leányai számára is megrendezi a főiskolai szeminariumot, amelyen az élet gyakorlati kérdései mellett magasabbfokú oktatást is nyújtanak a hallgatónak. A székely leányok főiskolai tanfolyama április hó 12-én nyílik meg Kolozsvárott 24 résztvevővel. Az unitárius egyház a négy székely vármegyéből 24 községből hívta meg a tanfolyam hallgatóit: minden faluból egy leányt. Az a cél ugyanis, hogy a leányok a főiskolán nyert tudásukat később hasznosítsák a székely falu boldogabb jövőjének kialakítására irányuló munkában. A népfőiskolai tanfolyam két hétig tart.

Rádió

SZOMBAT, március 21.

Budapest I.: 6.40: Torna. 7: Hírek. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Szórakoztató zene. 11.10: Nemzetközi vízfélzsolgálat. 11.20: Művészlemez. 11.40: Mit nézzünk meg? 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10: Melle Béla-zenekar. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek. 2: Rácz Berci cigányzenekara. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak. 3.20: Seta a Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár megnyitására. Beszél Budinszky Sándor. 4.10: Ifjúsági rádió. 4.45: Időjelzés, hírek. 5: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 5.15: Indulók. 5.40: Előadás. 6: Sovinszky László szalonzenekara. 6.30: Magyar ének — magyar lélek. Előadás. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 7.20: Hangképek innen-onnan. 7.45: Harsányi Zsolt elbeszélése. 8.10: Balázs Árpád-émlékhangverseny. 9.15: Szervusz Kamerád. Hangfelvétel. 9.40: Hírek. 10.10: Itt a tavasz. Közreműködik Gáspár Lajos cigányzenekara, a Magyar Revü Táncczenekar hangfelvételeiről, majd tánclemez. 11: Hírek német, olasz, angol francia és finn nyelven. 12: Hírek. 0.15: Üzen az otthon.

Száz székely fiu és leány visszaadta a látogatást Hóman miniszternek

Budapest, március 20. (MOT) A magyar törvényhozás palotájában kedden délelőtt kedves, megható esemény játszódott le.

Száz apró székely fiu és leány jelent meg népi viseletben, hogy visszaadják Hóman Bálint közoktatásiügyi miniszternek a Székelyföldön tett tavalyi látogatását.

Mint ismeretes, a Székelyföld visszatérése után több ezer székely leány ment Budapestre háztartási alkalmazottnak. Az ország fővárosában az elmúlt napokban rendezték meg a második „Ezer székely leány” napját és ebből az alkalomból száz székely fiut és leányt hoztak fel a fővárosba, hogy a Budapestre szakadt székely

leányokban ébren tartsák földjük és otthonuk iránti szeretetét.

Ezt az alkalmat felhasználva, a száz székely fiuból és leányból álló küldöttség meglátogatta Hóman Bálint minisztert, aki feleségével együtt parlamenti dolgozószobájában fogadta őket. Miklós Gergely csikvármegyei tanfelügyelő köszöntötte a minisztert. Huszonötezer kis magyar és 560 tanító üdvözlését tolmácsolta. Hóman Bálint közvetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésre. Kijelentette, hogy amikor 22 évi szenvedés, elnyomtatás után Erdély egy része visszatért és vele a Székelyföld visszakért Magyarországhoz, a vallás- és közoktatásiügyi

Erélyes hindu állásfoglalás Angliával szemben

Sanghaj, március 20. (Stefani) A pándiai párt elnöke kijelentette, hogy Churchill tervének elfogadása teljesen valószínűtlen, mert a tervezet értelmében India háború után, vagy még később juttat szabadsághoz. A brit tervet csak abban az esetben fogadhatják el, ha India szabadságát teljes mértékben és azonnali hatállyal elismerik és ha a hatalom és felelősség vállalását az indusoknak engedik át.

Uj-Delhi, március 20. (OFI) A Cripps és India vezetői közötti tárgyalások kedden, március 24-én kezdődnek meg.

Vajon sikerül-e Ausztráliának?...

Róma, március 20. (MTI) Olasz lapok idézik a brit sajtót, amely az ausztráliai helyzettel foglalkozik és felteszi azt a kérdést, hogy vajon az ötödik földrész védőinek módjukban lesz-e visszaverni a készülő japán támadást. Ausztrália mintegy félmillió katonát tud kiállítani és ebből is 120 ezer a kontinensen kívül tartózkodik. A Daily Mirror szerint Ausztráliában nem bíznak a brit támogatásban és tisztában vannak azzal,

hogy mielőtt az angol segítség megérkezne, a japánok már Ausztrália több pontján partra szálltak. Angol és amerikai katonai köröknek az a fel fogása, hogy Mac Arthurnak 20 hadosztályra, ezer repülőgépre és 50 tenger-alattjáróra van szüksége ahhoz, hogy megvédhesse Ausztráliát. Most az a kérdés, hogy sikerül-e ezeket az erőket idejében összehozni?

Ausztrália végleg elszakad Britániától

Vichy, márc. 20. (MTI) Francia vélemény szerint, Mac Arthurnak kinevezése Ausztrália legfőbb katonai parancsnokává,

biztos jele Ausztrália elszakadásának a brit világbirodalomtól és annak, hogy Ausztrália véglegesen Amerika felé fordul. Curtin miniszterelnök üzenete Londonhoz szintén nagy meglepetést keltett francia körökben. Általános vé-

lemény az, hogy a camberrai kormány egyik okozója lesz annak, hogy az angol befolyás teljesen eltűnik a Csendes-óceánról.

A Temps nagy jelentőséget tulajdonít Mac Arthurnak kinevezésének és kiemeli, hogy Ausztrália igyekszik elszakadni a brit világbirodalomtól. A francia lap azt hiszi, hogy a japán támadás Ausztrália ellen küszöbön áll.

Éles helyzetet teremtet az iráni szovjet élvágy

Berlin, márc. 20. (NTI) Illetékes helyen rámutatnak arra, hogy az iráni események bizonyos aggodalmakat keltenek Londonban, de Washingtonban is, mert a Szovjet egyáltalában nem törődik azzal, hogy betartsa a demarkációs vonalat, vagy egyéb területi megállapodásokat. Már most meg lehet jósolni, hogy Angliának további engedményeket kell tennie Iránban.

Ujabb korosztályt hívtak be Törökországban

Isztambul, március 20. (Budapesti Tudósító) A török kormány elrendelte egy újabb korosztály zászló alá hívását.

Róma, március 20. (Stefani) A Giornale d'Italia szófiai tudósítása szerint Milas török helységnek, brit repülőgépek által történt

miniszter első kötelességének tartotta, hogy meglátogassa a felzabadt vidékeket. Munkatársaival együtt a helyszínen tanulmányozta az állapotokat és megtette a szükséges intézkedéseket az iskolák magyarrá tételére. Rendkívül nagy örömmel járt itt és az utón szerzett hitet és magyarságot, amit a Székelyföld nyújtott, örökre megőrzi magának.

A Székelyföldön olyan emlékeket szerzett, amelyeket nem felejt el soha és amelyeket ez a látogatás még csak mélyebbé tesz. Ezután egy székely leány székely diszkótésű albumot nyújtott át a miniszter feleségének, az albumban Csikvármegyeről és a miniszter tavalyi székelyföldi látogatásáról készült felvételek voltak. Egy fiú általa faragott dohányzókeszettel kedveskedett Hóman Bálint miniszternek. A miniszter elbeszélgetett a székely fiukkal és leányokkal és mindegyiküknek át nyújtott két-három meséskönyvet.

bombázása igen nagy feltűnést keltett a török közvéleményben, amely

utcai tüntetésben nyilvánult meg.

A nemzeti érzelmű diákság nagy tüntetést rendezett Isztambul utcáin és a britekkel barátkozó lapok szerkesztőségei elé vonult. Itt önkéntes szónokok csodálkozásuknak adtak kifejezést afelett, hogy Törökországban a török semlegeségnek angol részről történt megsértése után még vannak olyan lapok, amelyek az angol porpaganda szolgálatában állanak.

AZ UJZÉLANDIAK HAZA, TERNEK

Stockholm, március 20. (NTI) Azoknak az ujzéländiáknak nagyrésze, akik hadiszolgálatot teljesítenek Nagybritániában és más helyeken, most visszatér Uj-Zélandba.

Néhány sorban...

Bukarest. (NTI) Sichiú tábortörök román földmívelésügyi miniszter lemondott és helyébe Pana Auréliánt nevezték ki.

Buenos-Aires. (NTI) Rio de Janeiro-i jelentések szerint Santa Catalina államban több birodalmi németet letartóztattak, mert az utcán németül beszéltek.

Helsinki. (OFI) Gusztáv Adolf svéd herceg négynapos finnországi látogatása után visszaindult Stockholmba.

Bern. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint, az indiai királyi haditengerészet Sophie Mary nevű segédcirkálóját elvesztett.

Riom. (OFI) A pénteki tárgyaláson Sciard tábornokot hallgatták ki. A tábornok kijelentette, hogy a harcokcsielhárító és a léghárító eszközökben jelentős hiány volt, üzemanyaggal való ellátása körül nehézségek merültek fel. A légvédelmi tűz zerség lövedékei régi mintáiúak voltak.

Székely Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felölös szerkesztő: KÖRÉH FERENC
Felölös kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN